

H. Maria Parochie Walcheren

Correspondentieadres: Lombardstraat 1, 4331 AA Middelburg

E-mail: secretaris@rkwalcheren.nl

Website: <https://www.rkwalcheren.nl>

VERBINDING

maandblad van de H. Maria Parochie Walcheren

Als het donker wisselt met het licht

MARIA LICHTMIS

Maria Lichtmis is de populaire naam voor het feest van de Opdracht van Christus in de Tempel. Het wordt op 2 februari gevierd, 39 dagen na Kerstmis. Aan het begin van de eucharistieviering van deze feestdag vindt een processie met gezegende kaarsen plaats.

Christus als Licht

Maria Lichtmis is, anders dan de naam doet vermoeden, in eerste instantie een Christusfeest en vervolgens een Mariafeest.

Het centrale thema is de openbaring van **Christus als 'het Licht dat voor alle volkeren straalt'**.

Maria, de moeder van Jezus, is de draagster van dit goddelijke licht. Omdat de lichtprocessie tijdens de mis van die dag als een huldeblijk aan de Moeder Gods werd beschouwd, heeft het feest van 2 februari in het Nederlandse taalgebied de naam 'Maria Lichtmis' gekregen.

Veertig dagen na Kerstmis

Maria Lichtmis herinnert de gelovigen aan het verhaal van de Opdracht des Heren zoals dat door de evangelist Lucas werd opgetekend. In het tweede hoofdstuk van zijn evangelie staat dat Jezus veertig dagen na zijn geboorte in de Tempel van Jeruzalem aan God werd opgedragen. Dat is de reden dat Maria Lichtmis op 2 februari gevierd wordt: 39 dagen na Kerstmis oftewel de 40ste dag na de kerstnacht.

Simeon

In het tweede hoofdstuk van Lucas (2: 25-35) staat hoe Maria en Jozef in de tempel een zekere Simeon aantreffen. Deze 'vrome en rechtvaardige man' had een openbaring van God ontvangen waarin hem beloofd werd dat hij niet zou sterven voordat hij met eigen ogen de Messias zou hebben gezien. Toen hij de veertig dagen oude Jezus zag, besepte Simeon dat de aan hem gedane belofte werkelijkheid was geworden. Lucas laat hem vervolgens een lied zingen dat in de christelijke liturgie een voorname rol is gaan spelen: **Nunc dimittis**

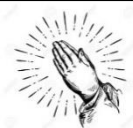
Uit KRO-NCRV.nl

VAN MARIA LICHTMIS TOT PINKSTEREN

In 2021 hebben de vrijwilligers van onze parochie als dank voor hun grote inzet voor het vele werk voor de parochie het boekje 'van Maria Lichtmis tot Pinksteren' mogen ontvangen. Er zijn nog boekjes over. Achter in de kerken van Middelburg en Vlissingen worden exemplaren gelegd die u mee kunt nemen als u het boekje nog niet heeft. Onze waarnemend pastoor Paul Verbeek schreef hiervoor 'Even bidden tot U'.

GEBED

Nunc dimittis

*Laat nu Heer, volgens uw woord
Uw dienaar in vrede heengaan.
Mijn ogen hebben uw heil aanschouwd
dat Gij hebt bereid voor de volken.
Het licht dat voor alle heidenen straalt,
de glorie van Israël uw volk*

VAN DE BESTUURSTAFEL

WAT GEBEURT ER MET ONZE KERKELIJKE EIGENDOMMEN VAN DE OLV-KERK?

Na de aangekondigde slotviering op 24 april in de Onze Lieve Vrouwe kerk wordt begonnen met het ontruimen van de OLV kerk. De kerkelijke eigendommen zoals die worden genoemd, (kelken, cibories, kruisbeelden, heiligenbeelden enz.) worden in overleg met bestuur, pastoraal team en daarna het bisdom opnieuw herbestemd voor kerkelijk gebruik.

Dat kan een kerkgebouw zijn in onze parochie, een kerk in het bisdom of buiten het bisdom. In samenspraak met de werkgroep “vernieuwing Emmanuel kapel” zal voor de nieuwe inrichting van deze kapel een selectie van deze voorwerpen worden gemaakt. Deze selectie wordt zolang de verbouwing duurt, tijdelijk opgeslagen. We hebben ondertussen al een aantal voorwerpen overbracht naar de toeristenkerk in Dishoek en doen dat ook met enkele voorwerpen die we in de HH Petrus en Pauluskerk onderbrengen. We denken in dit laatste geval aan voorwerpen met historische betekenis voor de kerkgeschiedenis in Vlissingen. De andere voorwerpen gaan in afwachting van hergebruik door andere kerken, naar het depot in Breda. Kerkelijke eigendommen mogen alleen worden herbestemd voor kerkelijk gebruik.

HULP BIJ HET VERLATEN VAN ONZE OLV-KERK GEVRAAGD

In de periode die aan de slotviering vooraf gaat willen we al starten met het opruimen van de pastorie. De kamers die we nu gebruiken, blijven tot de slotvoering in gebruik. Bij het opruimen van de pastorie hebben we uw hulp nodig om na te gaan of iets bewaard of mogelijk geschonken kan worden aan een goed doel. Of in een enkel geval aan een parochiaan als het een eerdere schenking van zijn familie aan de kerk was. We ontkomen er uiteindelijk niet aan om meubels en losse spullen uiteindelijk weg te doen. Het opruimen van spullen doen we met beleid en vooral in overleg. Neem contact met ons op als u een voorstel hebt voor een herbestemming van spullen met economische waarde, bijvoorbeeld een goed doel. Maar vooral, help mee met het opruimen van de pastorie. U kunt zich hiervoor aanmelden bij het bestuur of de coördinator van de OLV-kerk Jo Miltenburg (0118-470033; jmiltenburg@zeelandnet.nl).

TWEE INFORMATIEBIJENKOMSTEN OVER ONTWIKKELINGEN IN VLISSINGEN

De twee informatiebijeenkomsten over de ontwikkelingen rondom de Onze Lieve Vrouwe kerk, pastorie, Emmanuelkapel en de nieuwe locatie om te vieren werden goed bezocht. De eerste bijeenkomst op vrijdagavond 14 januari was bestemd voor parochianen en omwonenden, op maandag 24 januari zijn we met parochianen in gesprek gegaan.

In Verbinding Extra (14 januari 2022) is een **toelichting op de ontwikkelingen** opgenomen. Die editie is per e-mail verstuurd en ligt ook in de Onze Lieve Vrouwe kerk en de HH. Petrus en Pauluskerk om mee te nemen.

Tijdens de **bijeenkomsten werd met elkaar gedeeld** dat het vervreemden van de Onze Lieve Vrouwe kerk met pastorie pijnlijk is, er is veel lief en leed gedeeld, decennialang. Tegelijkertijd is het ook onvermijdelijk. Belangrijk is dat we de Emmanuelkapel voor de parochie behouden én dat we in Vlissingen blijven vieren.

De **voorkeurslocatie voor weekendvieringen** is de Sint Jacobskerk. We kunnen daar onze eigen vieringen houden, op zondagmiddag, en oecumenische vieringen en activiteiten met de PKN uitbouwen. De PKN en RK-kerk liggen wat dat betreft veel dichterbij elkaar dan het Apostolische Genootschap, een locatie die enige tijd ook in beeld is geweest voor de zaterdagavond. Het pastoresteam en het bisdom Breda hebben ook een sterke voorkeur voor de Sint Jacobskerk. Uit ervaring elders blijkt dat het overgaan naar zaterdagavond een aanmerkelijke teruggang van kerkbezoek tot gevolg heeft gehad. De kosten van de Sint Jacobskerk zijn aanzienlijk beperkter dan de kosten bij het Apostolische Genootschap.

Nu wordt ingezet op het gebruik van de **Sint Jacobskerk** gedurende de verbouwing van de Onze Lieve Vrouwe kerk en de Emmanuelkapel. Hopelijk kan die termijn voor weekendvieringen worden verlengd; dat vraagt nog bespreking met de PKN. Het moderamen en de kerkenraad van de PKN hebben enthousiast gereageerd op het verzoek van onze parochie om gebruik te mogen maken

van de Sint Jacobskerk. Dat was overigens ook zo bij de vertegenwoordigers van het Apostolisch Genootschap.

De **zondagmiddag** is een ander moment op de dag om een viering te bezoeken. Dat zorgt ervoor dat we eraan moeten wennen én aan moeten werken. Voor ieder betekent dit wellicht een andere invulling van de zondagochtend of het bezoeken van de vieringen in Middelburg en Dishoek. Op de 1ste en 3e zondagmiddag kunnen we elkaar ontmoeten tijdens de viering en rondom de viering. We gaan bekijken hoe we hier een passende invulling aan kunnen geven. Per maand kunnen tijdens twee of drie zondagmiddagen andere activiteiten worden ondernomen.

Het parochiebestuur heeft ernaar gestreefd om voor **weekendvieringen een kerkgebouw** te kiezen. Er is weliswaar gekeken naar kantoorgebouwen, schoolgebouwen, buurthuizen en andere gebouwen en er is met het gemeentebestuur overlegd. Aan dit soort gebouwen hangt veelal een commercieel prijskaartje en zijn substantiële kosten gemoeid met aanpassing van dit soort ruimtes. Buurthuizen en schoolgebouwen worden door de gemeente verkocht en herontwikkeld door een commerciële partij of er komt woningbouw op de betreffende locatie en is er geen ruimte voor onze parochie. Van het twintigtal kerkgebouwen van kerkgenootschappen in Vlissingen en Souburg zijn er slechts enkele beschikbaar. De Sint Jacobskerk en het kerkgebouw van de Apostolisch Genootschap zijn overigens ook de beste keuzemogelijkheden.

Iedere parochiaan wordt opgeroepen mee te denken aan de **opzet en invulling van de slotviering** op 24 april 2022, de **inrichting en het gebruik van de Emmanuelkapel**, het **afscheid nemen van de Onze Lieve Vrouwe kerk**, te helpen bij de **openstelling** en de **ontruiming van de pastorie en kerkgebouw**. Inmiddels hebben zich al diverse parochianen gemeld om zich hiervoor in te zetten en dat is bemoedigend. Ook u kunt zich hiervoor aanmelden of uw suggesties doorgeven via olv@walcheren.nl of aan het secretariaat of de secretaris van het parochiebestuur. Zo kunt u zich ook aanmelden om in gesprek te gaan met leden van het parochiebestuur. Al overige suggesties van de bijeenkomsten, ook die hier niet zijn genoemd, worden de komende tijd betrokken bij de verdere keuzes en uitwerking van plannen. Op de vraag aan de deelnemers of de **informatievoorziening** rondom de ontwikkelingen en **communicatie** tijdens digitale bijeenkomsten goed bevalt werd positief en met waardering gereageerd.

De volgende bijeenkomsten vinden plaats in de OLV-kerk en niet meer digitaal. Met **omwonenden** is op vrijdag 11 februari vanaf 19.30 uur een bijeenkomst gepland, met **werkgroepen** op vrijdag 18 februari vanaf 19.30 uur. Aanmelding kan via olv@rkwalcheren.nl.

Het **parochiebestuur** vergadert binnenkort over de ontwikkelingen en uw de binnengekomen reacties. **Dank** dat zo veel parochianen zich zo **betrokken voelen en meedenken** over de belangrijke keuzes voor de toekomst van onze parochie en in het bijzonder in Vlissingen.

Het parochiebestuur,

Paul Verbeek, Ruud Louwes, Paul Stok, Benedict Hamans, Corleen Poppelaars en Trudy van Hoof

R.K. KERK: VERSOEPELING CORONAMAATREGELLEN

De Nederlands bisschoppen hebben besloten om de **coronamaatregelen** voor de Rooms-Katholieke Kerk met ingang van 26 januari 2022 te **versoepelen**. Het maximum aantal gelovigen dat aan een viering kan deelnemen wordt weer bepaald door grootte van het kerkgebouw (zgn. anderhalve meter capaciteit). Ook **vieringen 's avonds** zijn weer mogelijk.

Uit een recent onderzoek van Actie Kerkbalans blijkt dat kerkgangers na twee jaar corona met name het **samenkomen en vieren in de kerk** het meeste missen. De bisschoppen zijn verheugd dat gelovigen nu weer meer ruimte hebben om in de kerk samen te komen, het geloof te delen en de sacramenten te vieren.

Het **maximaal aantal aanwezigen** bij een viering is gelijk aan het aantal personen dat maximaal op anderhalve meter van elkaar in de desbetreffende kerk kan samenkomen. **Vooraf reserveren** blijft verplicht voor vieringen die naar verwachting bezocht zullen worden door meer personen dan de anderhalve meter capaciteit van het kerkgebouw toelaat. **Gezamenlijk koffiedrinken** na afloop van een viering wordt nog dringend afgeraden.

Naast vieringen zijn - met inachtneming van alle basismaatregelen - ook **andere kerkelijke bijeenkomsten**, zoals catechesebijeenkomsten en vergaderingen **'s avonds tot 22.00 uur** weer mogelijk.

De bisschoppen wijzen er nadrukkelijk op dat **alle basismaatregelen** op het gebied van gezondheid blijven gelden, d.w.z. thuisblijven bij klachten, anderhalve meter afstand houden, de hygiëneregels volgen, goed ventileren en een mondkapje dragen bij verplaatsingen door de kerk en in andere binnenruimtes. De regels voor het veilig uitreiken en ontvangen van de heilige communie blijven eveneens gehandhaafd. Dat wil zeggen dat de communie behalve met het eucharistisch pincet ook met de vooraf gereinigde hand kan worden uitgereikt. Bij de uitreiking van de communie wordt een hoestscherm, een gelaatsscherm of ffp2 masker gebruikt. De tongcommunie wordt nog niet toegestaan. Voor gelovigen die niet op de hand de communie willen ontvangen blijft de bestaande oplossing - het gebruik van een eigen corporale - van kracht.

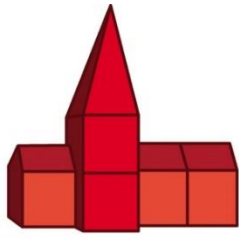
Ook het samen zingen, onder meer in koren, wordt door kerkgangers zeer gemist blijkt uit het onderzoek van Actie Kerkbalans. **Samenzang is toegestaan en koren** mogen vanaf 26 januari weer repeteren en **zingen tijdens vieringen**, mits er goed geventileerd wordt, de zangers onderling anderhalve meter afstand houden en in zigzagopstelling staan. Voor koorrepetities buiten een kerkgebouw gelden bovendien de regels van de rijksoverheid o.a. met betrekking tot het verplichte coronatoegangsbewijs voor zangers van 18 jaar en ouder.

H. Maria Parochie Walcheren

De coronamaatregelen betekenen voor de OLV-kerk dat er 67 plaatsen zijn en in de HH Petrus en Pauluskerk 56 plaatsen. Kerkbezoekers uit één huishouden nemen 1 plaats in. Parochianen mogen samen met de koren of cantors weer zingen. U kunt zich voor de vieringen aanmelden via het secretariaat in Vlissingen of in Middelburg. Achterin deze **Verbinding** staan de contactgegevens.

2022

Actie
Kerkbalans
**Geef vandaag voor
de kerk van morgen**

logo's en foto 'kerkbalans.nl'

Alle parochianen hebben (of moeten die nog ontvangen) een brief van de plaatsvervangend voorzitter en penningmeester van het bestuur gekregen. Daarin wordt een dringende oproep gedaan om een financiële bijdrage te geven aan actie Kerkbalans. Hieronder vindt u een verkorte versie van de brief.

'Het jaar 2021 is door de coronacrisis voor velen een moeilijk jaar geweest, ook voor ons als kerk. Langere tijd zijn onze kerken voor een zeer beperkt aantal parochianen toegankelijk geweest. Samen een gelovige gemeenschap vormen, ook als je elkaar minder of zelfs niet live kunt ontmoeten, blijkt een grote uitdaging. Als parochie willen we missionair zijn, dat wil zeggen we willen er zijn voor mensen op zoek naar zingeving, spiritualiteit en antwoorden op levensvragen; we willen een gemeenschap vormen waar mensen liefdevol ontvangen worden, zich thuis voelen en erbij willen horen. Daartoe hebben we in 2021 diverse initiatieven genomen, die zeker in het laatste kwartaal ook ruimschoots aandacht kregen in de regionale pers.

Onderdeel van onze voornemens is ook het afstoten en herbestemmen van diverse kerkelijke gebouwen om daarmee de noodzakelijke onderhoudslasten te verminderen en naast bijdragen van parochianen, andere inkomstenbronnen te kunnen aanboren. Recent hebben we de kerk met het grootste achterstallig onderhoud, de OLV-kerk in Vlissingen, verkocht. Vanzelfsprekend geeft dit meer financiële ruimte om jaarlijkse tekorten te dekken. En gelukkig kunnen we wel in Vlissingen blijven vieren; voorlopig elders en na renovatie in de Emmanuelkapel.

We verwachten voor 2022 een tekort van ruim € 50.000,-. Uw bijdrage is meer dan dringend gewenst. Daarom durven we u ook dit jaar weer te vragen om uw parochie ruimhartig te ondersteunen en, waar mogelijk, het bedrag van afgelopen jaar te verhogen met het bedrag dat u niet via de collecteschalen hebt kunnen doneren. Als richtlijn voor de jaarbijdrage geldt daarbij 1% van uw inkomen. Bij een minimum inkomen gaat het in 2022 om een bedrag van € 142,-.

U kunt uw bijdrage overmaken op één van de volgende banknummers:

parochiekern Vlissingen: NL 28 INGB 0008 0339 29

parochiekern Middelburg: NL 42 INGB 0000 6586 70

t.n.v. H. Maria Parochie Walcheren onder vermelding van 'parochiebijdrage 2022'

Bij voorbaat dank voor uw financiële steun.

Paul Verbeek, waarnemend pastoor

Benedict Hamans, penningmeester

VAN DE PASTORES

Op Eerste Kerstdag waren we bij mijn jongste dochter. We genoten van een heerlijk kerstdiner en van een fijne ontmoeting. Twee dagen later liet ze weten dat ze positief getest was. En een dag later bleek ik ook corona te hebben. De dagen daarna bracht ik 'in isolatie' door, op de eerste verdieping van ons huis. Mijn echtgenote bracht koffie en maaltijden naar boven en zette die voor mijn deur. Op oudjaar was er een glas bubbels en een oliebol bij. We belden elkaar om middernacht, en burens zwaaiden even later een Zalig Nieuwjaar naar ons. De besmetting verliep mild – alleen vermoeidheid bleef wat langer hangen maar ook die is inmiddels verdwenen.

Vanaf het moment dat bleek dat ik niet erg ziek zou worden kon ik van de isolatie ook genieten. Een goed moment om de studeerkamer op te ruimen, foto's te ordenen en zomaar wat te mijmeren. Via internet waren kerkdiensten goed te volgen, en via telefoon, e-mail en whatsapp waren er veel contacten. Dat maakte niet alleen de aandoening maar ook de isolatie erg mild. Er op terugkijkend had het ook wel iets van een retraite. Ik kon met meer aandacht beleven wat er was. De foto's die ik kon ordenen brachten een jubileumfeest terug, en riepen telkens weer de band met kinderen en kleinkinderen en familieleden en vrienden op. Het maakte dat ik me (opnieuw) realiseerde hoeveel er is om dankbaar voor te zijn. Er is zoveel dat we krijgen – om niet. Ten diepste ontvangen we alles. We kregen en krijgen het leven, we hebben elkaar als medemens gekregen, we mogen op deze aarde wonen en leven en liefhebben ... Iemand houdt zoveel van ons dat Hij ons dit alles gunt. God gunt ons het mooiste en het beste.

Ik hoop en wens mezelf toe dat ik de verwondering hierom en de dankbaarheid hiervoor dicht bij me houd en er uit mag blijven leven – het hele jaar door. En ik wens dat ook u toe. Moge er zegen liggen op dit jaar – zegen van God die ons het goede gunt. Zegen van verwondering en liefde. Zegen van onze inzet voor elkaar. Alle goeds voor 2022!

Geerten Kok

Wrnd. teamleider pastoresteam Boven de Schelde

EERSTE HEILIGE COMMUNIE

Beste ouders!

Vanuit de parochie zijn er brieven gestuurd aan de ouders van wie hun dochter of zoon in groep 4 zitten (8 jaar). De kinderen worden uitgenodigd om zich voor te bereiden op de eerste Heilige Communie. Heeft U geen brief daarover ontvangen? Stuur U dan per omgaande een email naar mij!

Met vriendelijke groet!

Pastor Ria Mangnus

Email: R.Mangnus@rkwalcheren.nl

OEUCUMENISCHE VIERING IN DE ONZE LIEVE VROUWE KERK TE VLISSINGEN

Op **6 februari a.s.** zullen we de week van gebed voor de eenheid vieren.

In verbondenheid in geloof zullen we samen bidden, luisteren naar de woorden uit de Schrift en zingend samen zijn!

U bent van harte **Welkom** bij deze viering!

In deze viering zullen voorgaan:

C. van Dalen, senior pastor Zuiderpoort
R. Mangnus, pastoraal werkster H. Mariaparochie Walcheren
J. Vogel, orgel
zanggroep Sint Jacobskerk

Opgave	secretariaat Vlissingen
Openingstijden	donderdag en vrijdag 9.30 uur - 11.30 uur
Telefoon	0118-412247
E-mail	secretariaat.vlissingen@rkwalcheren.nl

WERKGROEP 'VOORBEREIDING VORMSEL' NEEMT AFSCHIED

Met veel plezier hebben Wilma en ik de afgelopen jaren de voorbereiding van de vormelingen in de heilige Maria parochie Walcheren gedaan. Aanvankelijk alleen voor de jongens en meisjes uit Vlissingen. Later toen er in Middelburg geen werkgroep meer was, hebben we de voorbereiding regionaal aangepakt en ook de kinderen uit Middelburg samen met de kinderen uit Vlissingen voorbereid. We hebben verschillende projecten gebruikt de afgelopen jaren, **“In Vuur en Vlam”** was de laatste versie.

Foto Adri van Bakel

De voorbereiding begon altijd met een informatie avond voor de ouders waarbij we kennis konden maken met elkaar. Daarna volgde de bijeenkomsten met de kinderen die gehouden werden in de pastorie van Vlissingen. De vormselvieringen werden om beurten gehouden in Vlissingen en Middelburg.

Het was mooi om te zien dat de jongens en meisjes steeds meer naar elkaar toe groeiden in de voorbereidingsperiode. We zijn ook dankbaar voor de begeleiding die we van de pastoraal werkers kregen, helaas was dat afgelopen jaar niet meer het geval. Ook willen we iedereen bedanken die afgelopen jaren deel heeft uitgemaakt van de werkgroep vormselvoorbereiding.

Nu wordt het tijd om te stoppen en het stokje over te dragen aan de jongere generatie die met nieuwe en frisse ideeën dit jaar de voorbereiding op zich kunnen nemen. We hebben dit vrijwilligerswerk met veel plezier gedaan en kijken er met een goed gevoel op terug.

Wilma Jacquemijns en Leonie van den Berg

GEMENGD KOOR VLISINGEN NEEMT NA DE SLOTVIERING AFSCHIED

Geacht Parochiebestuur,

Na aanleiding van Uw mededelingen over de toekomst c.q. voortbestaan van de Maria Parochie Walcheren, met name de Onze Lieve Vrouwe kerk, in de **Verbinding tussentijds** van 21 januari 2022 en de afweging voor de keuze voor de Sint-Jacobskerk, als beoogde locatie voor de weekendvieringen op zondagmiddag het volgende:

Na overleg met de koorleden van het Gemengd Koor te Vlissingen, zijn wij tot het besluit gekomen, dat we als Gemengd Koor na 45 jaar, genoodzaakt zijn te gaan stoppen. Wij kunnen voor de zondagmiddagviering, ten aanzien van de Sint-Jacobskerk, te weinig koorleden bereid vinden om de vieringen op te luisteren. Met pijn in ons hart deel ik U dan ook mede, dat de slotviering op 24 april 2022, voor het koor tevens de laatste zondagviering zal zijn.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van het Gemengd Koor te Vlissingen

Leo Zoun, voorzitter

Het **BESTUUR EN ALLE PAROCHIANEN** bedanken de werkgroep '**Voorbereiding Vormsel**' en het '**Gemengd koor**' uit Vlissingen van harte voor hun jarenlange inzet voor onze parochie. Op een later moment zal het bestuur hier nog bijzondere aandacht aan geven. En de komende tijd blijven we in gesprek.

HERINNERINGEN VAN EEN VLISSINGSE PAROCHIAAN (3)

Bij de naderende sluiting van deze zo dierbare kerk voor velen en haar historie, komen bij mij allerlei herinneringen naar boven. Die wil ik graag met u delen.

Aflevering 3: "*Pastoor Joannes Bernardus Maria Timp*".

De naam van pastoor Timp zal nog maar heel weinig mensen iets zeggen. Dat is heel begrijpelijk want deze pastoor was hier in functie van 1934 tot 1945. In 1945 werd hij overgeplaatst naar de H. Lidwinaparochie aan de Schenkkade in Den Haag.

In 1939 vierde pastoor Timp zijn 25-jarig priesterjubileum. Bij die gelegenheid boden de parochianen hem de communiebanken en het koorhek aan waarover ik in aflevering 1 al vertelde. In de tijd dat hij pastoor was, behoorde Zeeland nog tot het bisdom Haarlem. Dat bisdom was veel groter dan dat het nu is. Het bestond uit de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland en alle Waddeneilanden. In 1955 werd Zeeland bij het bisdom Breda gevoegd en werd Zuid-Holland een zelfstandig bisdom onder de naam bisdom Rotterdam.

Toen mijn grootvader eind 1939 plotseling overleed was pastoor Timp een grote steun voor mijn grootmoeder. En die band werd alleen maar inniger door de oorlog. Tijdens de oorlog waren er zeer regelmatig bombardementen en daarbij moesten de inwoners van Vlissingen de schuilkelders opzoeken.

Onder onze bakkerij waren diverse kelders waar veilig kon worden geschild en pastoor Timp was daar ook diverse keren bij. Tijdens de bevrijding van Vlissingen was hij ook aanwezig en raakte hij gewond. Wat zijn verwondingen waren weet ik niet. Mijn vader werd getroffen door een granaatscherfje waardoor hij de rest van zijn leven met een putje in zijn rug verder moest. Gelukkig was hij niet ernstig gewond.

Een werknemer binnen ons bedrijf, die het slechter trof, was J. Lenaerts (Mickey was zijn roepnaam). Hij werd bij de bevrijding ernstig gewond door een grote granaatscherf die hem trof in zijn lies. Zodra het veilig genoeg was werd hij naar Breskens getransporteerd en vandaar door naar Gent waar hij werd opgenomen in het ziekenhuis. Enige tijd later traden er complicaties op. Daaraan is hij overleden. Het is goed mogelijk dat hij het laatste dodelijke oorlogsslachtoffer van Vlissingen was.

In zekere zin kan ik zeggen dat ik, maar ook mijn broers en zussen, er nooit zouden zijn geweest zonder pastoor Timp. Een uitspraak die wel enige toelichting vraagt.

In 1945 verhuisde pastoor Timp naar Den Haag waar hij de parochieherder werd van mijn grootouders aan moeders kant. Mijn vader had na de oorlog de draad weer opgepakt om zijn opleiding te voltooien en ging stage lopen in Amsterdam en later in Den Haag.

Mijn grootmoeder in Vlissingen deed eens navraag bij pastoor Timp of hij in Den Haag of Voorburg een Rooms Katholiek kostadres kende waar mijn vader een tijdje onderdak zou kunnen vinden.

Dat wist hij wel. Dat werd het adres van mijn grootouders, waar mijn moeder en haar zeven broers en zussen, samen met hun ouders woonde. Zij hielden ook kostgangers en mijn vader werd een van hen. En van het een kwam het ander.

Mijn ouders werden verliefd en in 1949 werd hun huwelijk ingezegend in de Lidwinakerk door pastoor Timp. Die was natuurlijk ook de eregast. Een dik jaar later werd ik geboren. Op de foto pastoor Timp en mijn grootmoeder tijdens het diner op de huwelijksdag van mijn ouders. Ze hebben het duidelijk naar hun zin.

Foto familiealbum

Toen de pastoor in 1958 met emeritaat ging, kreeg hij weer meer tijd voor zichzelf. De band met Vlissingen bleek nog steeds heel sterk. Hij logeerde dan in de zomer regelmatig een weekje bij mijn grootmoeder Speckens.

Elke ochtend ging hij naar de kerk om daar de mis op te dragen aan een zijaltaar* en om te brevieren (het verplicht dagelijks bidden van bepaalde gebeden). Dat gebeurde precies in de tijd dat ik tot het misdienaarsgilde toetrad. Ik vergezelde hem in die week elke ochtend naar de kerk om als zijn privé-misdienaar te assisteren bij de viering. Zodoende heb ik deze pastoor beter leren kennen. Pastoor Timp overleed op 14 juni 1966 te Harmelen.

Het was voor het Vaticaans Concilie heel gebruikelijk dat in een kerk meerdere altaren stonden. In de kerk vonden dan dikwijls tegelijkertijd eucharistievieringen plaats.

Onze kerk had naast het hoofdaltaar twee zijaltaren. De een, het Jozefaltaar, stond op de plaats waar nu het tabernakel staat en de ander, het Maria-altaar, stond op de plaats waar nu de doopvont staat.

Die extra altaren waren nodig omdat elke priester dagelijks een mis moest (kunnen) opdragen. In die jaren vijftig woonden er op de pastorie naast de pastoor soms wel vier of vijf kapelaans (ik herinner me uit die tijd de kapelaans Kroon, Sam, Jespers, Bouwman, Van Dongen en Van Nistelrooij) die allemaal een mis moesten opdragen. En dat gebeurde dan soms tegelijkertijd aan meerdere altaren. Omdat het verboden was dat een priester in zijn eentje een eucharistieviering deed, was er de verplichting dat er tenminste één medegelovige bij zou zijn, voor wie die mis werd opgedragen. Een misdienaar voldeed daaraan. Zonder misdienaar of iemand anders mocht een priester geen mis opdragen.

Volgende keer: "Memoires van een misdienaar 1".

Leo Speckens

Gedenk in uw H. Misoffer en in uw gebeden
de Zeereerw. Heer

Joannes Bernardus Maria Timp
emeritus-pastoor te Harmelen.

Hij werd geboren te Leiden 12 mei 1889; op 9 aug. 1914 werd hij te Haarlem priester gewijd en was achtereenvolgens kapelaan te Hem-Venhuizen, te Dordrecht, te Zaan- dam en te Haarlem. Van 1934-1945 was hij pastoor te Vlissingen en van 1945-1958 pastoor van de St. Lidwina-parochie te 's-Gravenhage. In 1958 ging hij na een werkzaam leven met emeritaat en vestigde zich in Huize „Gaza“ te Harmelen, waar hij graag werkte onder de bejaarden.

„Dit is onze roem: de getuigenis van ons geweten, dat wij in eenvoud des harten en oprechtheid voor God en niet in menselijke wijsheid, maar in de ge- nade Gods, hebben gewandeld in deze wereld.“
(1 Cor. 1 : 12).

Hij bad graag: „Heer, gij weet, dat ik oud ben. Verleen mij voldoende ltefde om te kunnen luisteren naar ander- mans kwalen. Help mij mijn eigen kwalen en pijnen met geduld te dragen. Laat mij er niet over spreken, ze worden steeds erger en nemen toe met de jaren. Laat mij niet humeurig zijn, misberig, maar behulpzaam“.

Mijn Jesus barmhartigheid.

OVERLEDEN

11 januari dhr. Martien van den Elzen, 81 jaar Vlissingen

GEDOOPT

22 januari Roanne Schrors

23 januari Savanna Jasperse

COLLECTES FEBRUARI

6 februari Caritascollecte Middelburg (zie toelichting)

6 februari Vlissingen eigen collecte oecumenische viering

13 februari Caritascollecte Vlissingen (zie toelichting)

13 februari eigen parochie

20 februari eigen parochie

27 februari eigen parochie

VOORLOPIG ZIJN ER GEEN VIERINGEN IN TER REEDE

CARITAS COLLECTEERT IN FEBRUARI VOOR DE STICHTING PRESENT WALCHEREN

Present Walcheren maakt deel uit van het landelijk netwerk Present Nederland. In Zwolle werd de eerste Stichting Present opgericht in 2003. De formule bleek aan te slaan en ook in andere plaatsen kwamen er lokale initiatiefnemers om een eigen Present van de grond te krijgen. Het landelijke netwerk groeide snel.

De Stichting Present Walcheren is opgericht in 2011 en daarbij waren verschillende kerken actief betrokken. Bij veel kerken was er het verlangen om in de eigen omgeving dienend aanwezig te zijn. Om als christenen het geloof 'handen en voeten te geven'.

Present wil een brug slaan tussen mensen die iets hebben te bieden en mensen die daarmee geholpen kunnen worden. Zij biedt de mogelijkheid voor vrijwilligers om zich in de eigen woonplaats in te zetten voor mensen die te maken hebben met armoede, een slechte gezondheid of een sociaal isolement. Voor 1 dagdeel of voor langere tijd. Stichting Present werkt bij al haar projecten samen met organisaties in zorg, welzijn en wonen. De vrijwilligers zetten zich in voor projecten zoals:

- Opknappen van verwilderde tuinen
- Helpen bij verhuizingen
- Dagje uit met bewoners van een zorginstelling
- Schoonmaken en opruimen
- Schilderen van een verwaarloosde woning
- Koken en spelletjes doen (bijvoorbeeld in een vrouwenopvang)

Voor elk project van Present geldt dat het vrijwilligerswerk altijd ter aanvulling of ondersteuning moet zijn van de professionele zorg. In het jaarverslag van 2020 staat dat Present Walcheren heeft meegewerkt aan 128 projecten waarbij 310 vrijwilligers waren betrokken.

Present maakt het mogelijk dat steeds meer mensen omzien naar elkaar. Samen opkomen voor mensen die wel wat hulp kunnen gebruiken. Daar wordt iedereen blij van.

Om dit werk te blijven doen heeft Present niet alleen vrijwilligers nodig, maar ook onze financiële steun. Uw gift maakt het mogelijk dat Present haar werk kan blijven doen. U kunt uw bijdrage storten op rekening NL82RABO0117029661 t.n.v. RKCaritas Walcheren onder vermelding van Stichting Present.

Bedankt voor uw gift! Meer informatie kunt u vinden op de website www.presentwalcheren.nl.

**Betrokken, dienstbaar
en professioneel**

UZZL
Uitvaart Zorgcentra Zeeland
Uitvaartcentrum Overtoom Groen

0118 - 413 417
overtoom-groen.nl

Nicole Joke

gedenken... gedachten vormgeven

van Dalen
Natuursteen Walcheren

Bachweg 2 • 4337 XD Middelburg • T (0118) 46 22 05 • E hjobse@hjobse-uitvaart.nl

h.jobse
uitvaartverzorging

www.basisuitvaart-zeeland.nl
www.hjobse-uitvaart.nl

**‘Wij staan altijd
voor u klaar.’**

Ton, Laurine en Wouter
van Het Zeeuwse Land DELA

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar dela.nl/middenzeeland of bel **0118 72 69 42** voor een persoonlijk gesprek.

Het Zeeuwse Land
DELA

UNIEK SAXOFOONCONCERT IN RK-KERK OVEZANDE

Het wordt een klassiek concert van hoog niveau. Centraal in het optreden staat saxofonist **Wim de Veth**. Hij wordt bijgestaan door een aantal top muzikanten met saxofoon, cello, blokfluit en accordeon. Opeenvolgende klassieke stukken worden vertolkt door saxofoon met cello, saxofoon duet, saxofoon met blokfluit en cello, saxofoon met accordeon en saxofoon onbegeleid. Daarnaast ziet het er naar uit dat ook een jonge muzikant meespeelt met de marimba. Altsax en marimba geven samen een schitterende klankcombinatie.

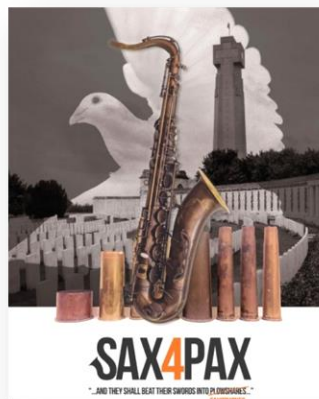
Tevens wordt tijdens het concert een educatief filmpje vertoont over Sax4Pax, een project in België dat inspeelt op de Wereldoorlogen en een ode is aan de grondlegger van de saxofoon Adolphe Sax. In dit project zijn artilleriegranaten uit de wereldoorlogen gerecycled en omgebouwd tot saxofoons. Laat u verrassen door het concert en het project Sax4Pax.

Het concert op **6 februari begint om 15.00 uur, inloop is vanaf 14.30 uur met koffie/thee. Om 15.35 uur is er een korte pauze van 20 minuten. Dan gaat het concert verder van 15.55 uur tot 16.30 uur.**

Het optreden wordt een ware belevenis, dat u niet wilt missen. De entree voor dit unieke, klassieke concert is gratis. Na het concert zal een vrijblijvende bijdrage worden gevraagd voor de onkosten. Reserveren is noodzakelijk. Dat kan via klassiekwdv@kpnmail.nl onder opgave van uw naam en het aantal plaatsen dat u wilt reserveren. Mocht dit voor u lastig zijn, dan graag even contact opnemen met Ad Schenk 06 24 72 28 06.

In geval de coronamaatregelen het concert op 6 februari onmogelijk maken, dan is 27 maart de alternatieve datum. Uiteraard worden de geldende coronaregels in acht genomen.

Wees welkom op 6 februari, Hoofdstraat 60 in Ovezande! Meld u aan.

NIEUWSBRIEF EN WEBSITES

Voor het nieuws van het bisdom Breda kunt u zich gratis abonneren op de Nieuwsbrief van Het bisdom: <http://www.bisdomvanbreda.nl/nieuwsbrief>. Het Sint Franciscuscentrum organiseert diverse activiteiten. Hierover bevat de website <https://sintfranciscuscentrum.nl> de benodigde informatie.

LEZING BISSCHOP LIESEN OVER 'LEERLING ZIJN VAN DE HEER'

In opmaat naar de conferentie van de Missionaire parochie houdt het Sint Franciscuscentrum op vrijdagmiddag 11 februari in de H. Antoniuskathedraal van Breda een bijeenkomst met bisschop Liesen. De bisschop zal ingaan op het thema 'Leerling zijn van de Heer'. De conferentie zelf vindt plaats op donderdag 24 maart en vrijdag 25 maart 2022.

“Een onmiskenbaar kenmerk van de leerling van Jezus is vreugdevolle dankbaarheid en het verlangen om anderen in die vreugde te laten delen,” schrijft bisschop Liesen in zijn visietekst **'God zal erin voorzien. Een visie voor het bisdom Breda in de komende jaren'**. Leerlingen van Christus zijn saamhorig en kunnen samenwerken in die mate dat zij bij de ene Heer blijven als ranken aan de wijnstok (Joh. 15,1), aldus bisschop Liesen. Ieder is op grond van zijn of haar doopsel medeverantwoordelijk voor de opbouw van de Kerk.

Deze medeverantwoordelijkheid staat ook centraal in het synodaal proces dat paus Franciscus gestart is in voorbereiding op de bisschoppensynode van 2023 over de synodale Kerk. Samen luisteren we naar de stem van de Geest en onderzoeken wat Hij ons zegt over onze taken in Kerk en wereld. Bisschop Liesen verbindt in zijn lezing het leerling-zijn van Christus met de belangrijkste thema's van het synodaal proces: Gemeenschap, deelname en zending. Zo geeft hij ons een opmaat naar de conferentie “de Missionaire Parochie – Als God renoveert.”

De bijeenkomst vindt plaats met inachtneming van de dan geldende coronamaatregelen.

Zie verder website van het bisdom

VIERINGEN

Iedere donderdag eucharistievieringen om 9.00 uur in Middelburg en Vlissingen

<i>Datum</i>	<i>Tijd</i>	<i>Plaats</i>	<i>Voorganger</i>	<i>Viering</i>	<i>Muzikale ondersteuning</i>
Do 3 febr	9.00	Vlissingen Middelburg	P. de Maat Th. De Deckere	Eucharistievr.	
Za 5 febr	10.00	Domburg	werggroep	Lauden	
Zo 6 febr	09.30 11.30 15.00	Vlissingen Middelburg Middelburg	R. Mangnus C. van Dalen P. de Maat W. Klim (Pools)	Oecumen. vr. Eucharistievr. Eucharistievr.	Gerard Wortman Gaudeamus, Guido Saerens
Do 10 febr	09.00 09.00	Vlissingen Middelburg	P. de Maat Th. de Deckere	Eucharistievr. Eucharistievr.	
Za 12 febr	10.00	Domburg	werggroep	Lauden	
Zo 13 febr	09.30 11.30 15.00	Vlissingen Middelburg Vlissingen	Liturgiegroep P. de Maat W. Klim (Pools)	Vr. van W&C Eucharistievr. Eucharistievr.	Gemengd koor René Adriaansen, Christian Blaha
Do 17 febr	09.00 09.00	Middelburg Vlissingen	Th. de Deckere P. de Maat	Eucharistievr. Eucharistievr.	
Za 19 febr	10.00	Domburg	Werggroep	Lauden	
Zo 20 febr	09.30 11.30 15.00	Vlissingen Middelburg Vlissingen	liturgiegroep P. de Maat W. Klim (Pools)	Vr van W&C Eucharistievr. Eucharistievr.	Gerard Wortman Gaudeamus, Guido Saerens
Do 24 febr	09.00 09.00	Middelburg Vlissingen	Th. de Deckere P. de Maat	Eucharistievr. Eucharistievr.	
Za 26 febr	10.00	Domburg	Lauden		
Zo 27 febr	09.30 11.30 15.00	Vlissingen Middelburg Vlissingen	P. de Maat Th. De Deckere W. Klim (Pools)	Eucharistievr. Eucharistievr. Eucharistievr.	Gemend koor Cantate Domino, Peter vd Heuvel

VAN DE REDACTIE

REDACTIE

mevr. Corleen Poppelaars, mevr. Trudy van Hoof en pater Thaddy de Deckere

DATUM INLEVEREN BIJDAGEN

Uiterlijk 22 februari 2022 bij de redactie verbinding@rkwalcheren.nl.

BIJDAGEN

Uw bijdragen zijn welkom. Het heeft de voorkeur dat u daarbij een maximum omvang van de tekst van 400 tekens hanteert. De redactie kan desgewenst artikelen inkorten of aanpassen.

ABONNEMENT

'Verbinding' is gratis. Voor het nemen of afzeggen van het abonnement kunt u contact opnemen met de secretaris: secretaris@rkwalcheren.nl. 'Verbinding' wordt zwart/wit afgedrukt.

CONTACTGEGEVENS

BESTUUR H. MARIA PAROCHIE WALCHEREN

Voorzitter	Pastoor Fons van Hees	a.van.hees@rkwalcheren.nl	
Wnd. Voorzitter	Pastoor Paul Verbeek	p.verbeek@bisdombreda.nl	
Vice-Voorzitter	Dhr. Ruud Louwes	r.louwes@rkwalcheren.nl	06-24863893
Wnd. Secretaris	Dhr. Paul Stok	secretaris@rkwalcheren.nl	06-21516509
Penningmeester	Dhr. Benedict Hamans	penningmeester@rkwalcheren.nl	06-34592697
Gebouwen	Dhr. Paul Stok	p.stok@rkwalcheren.nl	06-21516509
Algemeen	Mevr. Corleen Poppelaars	c.poppelaars@rkwalcheren.nl	06-30591392
Adviseur Missionaire Kerk	Mevr. Trudy van Hoof	t.vanhoof@rkwalcheren.nl	06-41043490

PASTORALE TEAMWACHT: 06 53 63 71 30

Bij overlijden van een dierbare of verzoek om toedienen van de sacrament der zieken kunt u dit nummer bellen tussen 8.00 uur en 22.00 uur
7 dagen van de week

PASTORAAL TEAM SAMENWERKINGSVERBAND BOVEN DE SCHELDE

Fons van Hees	pastoor	avanhees@zeelandnet.nl
Paul Verbeek	wnd. Pastoor	pverbeek@bisdombreda.nl
Thaddy de Deckere	parochievicaris	thaddeusmhm@gmail.com
Alida van Veldhoven	pastoraal werkster	alidavanveldhoven@gmail.com
Ria Mangnus	pastoraal werkster	r.mangnus@rkwalcheren.nl
Geerten Kok	teamleider a.i.	gkok@bisdombreda.nl

SECRETARIAAT MIDDELBURG

Openingstijden	dinsdag en donderdag 9.30-11.30 uur
Telefoon	0118-612860
Adres	Lombardstraat 1, 4331 AA Middelburg (Ingang Latijnse Schoolstraat)
E-mail	secretariaat.middelburg@rkwalcheren.nl

SECRETARIAAT VLISSINGEN

Openingstijden	donderdag en vrijdag 9.30 uur - 11.30 uur
Telefoon	0118-412247
Adres	Singel 106, 4382 LC Vlissingen
E-mail	secretariaat.vlissingen@rkwalcheren.nl

PASTORAAL CENTRUM

Openingstijden	Dinsdag en vrijdag van 10.00 uur -12.00 uur
Telefoon	0113-218610
Adres	Zusterstraat 4, 4461 JA Goes
E-mail	info@rkbovendeschelde.com

ADRESSEN VAN DE KERKEN

Onze Lieve Vrouwe Kerk	Singel 106, Vlissingen
HH. Petrus en Paulus Kerk	Lombardstraat 3, Middelburg
Willibrord-kapel	Badhuisweg 6, Domburg
Emmauskerk	Houtenhandlaan/Honte, Dishoek